

WOJEWODA ŁÓDZKI

SO-II.431.10.2024

Łódź, dnia 19 sierpnia 2024 r.

Pan

Andrzej Jaros

Burmistrz Wolborza

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 190), art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1234 ze zm.), zespół kontrolerów w składzie:

Iwona Kozłowska – kierownik oddziału spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów;

Aleksandra Błaszczuk – młodszy specjalista w oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów;

Magdalena Roczek-Cieślakowska – główny specjalista w oddziale spraw obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów,
przeprowadził kontrolę prawidłowości realizacji przez Burmistrza Wolborza zadań z zakresu dowodów osobistych.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte i zakończone w dniu 11 czerwca 2024 r. Kontrola objęła swym zakresem przestrzeganie przepisów prawa przy wykonywaniu czynności związanych z wydawaniem dowodów osobistych zawartych w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy, w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pan Andrzej Jaros – Burmistrz Wolborza.

Podczas kontroli sprawdzono prawidłowość wydawania dowodów osobistych, unieważniania dowodów osobistych, a także kwestie związane z zapewnieniem przez kontrolowany podmiot odpowiednich standardów bezpieczeństwa w zakresie przechowywania dowodów osobistych.

Stwierdzono, że dowody osobiste w siedzibie podmiotu kontrolowanego są przechowywane w sposób gwarantujący ich bezpieczeństwo, uniemożliwiający dostęp przez osoby nieuprawnione.

Mając na uwadze ustalenia dokonane w trakcie kontroli stwierdzono, iż zadania objęte kontrolą w zdecydowanej większości były realizowane zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o dowodach osobistych, obowiązującymi w okresie poddanym kontroli, a stwierdzone nieprawidłowości miały charakter incydentalny.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą 50 dowodów osobistych, w tym dokumentację dotyczącą: 10 dowodów osobistych wydanych osobom małoletnim, 10 przypadków utraty bądź uszkodzenia dowodów osobistych, 10 dowodów osobistych wydanych po raz pierwszy dla osób zobowiązanych do ich posiadania w związku z osiągnięciem pełnoletniości, 10 przypadków unieważnienia dowodów osobistych na skutek zgonu posiadacza oraz 10 przypadków dotyczących spraw niewskazanych powyżej (upływ terminu ważności dowodu osobistego, zmiana danych zawartych w dowodzie osobistym).

We wszystkich skontrolowanych przypadkach wnioski o wydanie dowodu osobistego oraz formularze odbioru dowodu osobistego były zgodne ze wzorami określonymi w obowiązującym do dnia 29 grudnia 2023 r. rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1865).

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składane były przez uprawnione osoby osobiście. W przypadku osób małoletnich wnioski składane były przez jednego z rodziców,

co jest zgodne z art. 25 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych. W przypadku osób obowiązanych do posiadania dowodu osobistego z uwagi na osiągnięcie pełnoletności, wnioski składane były nie wcześniej niż trzydzieści dni przed datą osiemnastych urodzin, co spełnia wymogi art. 25 ust. 3 powołanej ustawy.

Tożsamość osób ubiegających się o wydanie dowodu osobistego ustalana była każdorazowo w sposób prawidłowy tj. na podstawie przedłożonego przez wnioskodawcę dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego, albo danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, jeżeli osoba ta nie posiada tych dokumentów lub też na podstawie innego dokumentu zawierającego fotografię jeśli osoba nie posiada ważnego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego (art. 29a ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych); w przypadku posiadaczy utraconego lub uszkodzonego dowodu – na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych oraz na podstawie innych dokumentów tożsamości, zgodnie z § 12 powołanego wyżej rozporządzenia.

We wszystkich skontrolowanych przypadkach dowody osobiste odbierane były przez osoby, które złożyły wniosek, lub osoby upoważnione do jego odbioru. Osoby te każdorazowo potwierdzały odbiór dokumentu tożsamości poprzez wpisanie daty odbioru oraz złożenie czytelnego podpisu na formularzu odbioru dowodu osobistego.

Dokumentacja zgromadzona w kopertach dowodowych zawierała wniosek o wydanie dowodu osobistego oraz formularz odbioru dowodu osobistego, na którym widnieje data odbioru dowodu, seria i numer dowodu oraz podpis odbiorcy. Koperty dowodowe są oznaczone w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w ustawie tj. zawierają imię i nazwisko osoby, imię ojca, datę urodzenia, numer PESEL oraz serię i numer dowodu osobistego.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach zachowany został 30 dniowy termin na wydanie dowodu osobistego, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Skontrolowano dziesięć przypadków, w których przesłanką wydania dowodu osobistego była utrata dowodu osobistego bądź jego uszkodzenie. Każdorazowo organ prawidłowo zweryfikował dane posiadacza utraconego lub uszkodzonego dowodu osobistego.

W siedmiu na dziesięć kontrolowanych przypadków zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego dokonywane były na formularzu utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, którego wzór stanowi załącznik do powołanego wyżej rozporządzenia. Jeden przypadek dotyczył dowodu przekazanego przez osobę trzecią. W pozostałych dwóch przypadkach w kopercie

dowodowej nie znajdował się ww. formularz. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez jednostkę kontrolowaną, przyczyną braku formularza był brak zgody właściciela dowodu uszkodzonego na jego unieważnienie w momencie złożenia wniosku o wydanie nowego dowodu z powołaniem się na przesłankę uszkodzenia dowodu. Z uwagi na nieznaczne uszkodzenia osoba chciała posługiwać się tym dowodem do czasu odbioru nowego dowodu, jednocześnie wnioskując o wydanie nowego dowodu osobistego z uwagi np. na planowany wyjazd. W sprawach tych w kopertach dowodowych nie znajdowały się dowody uszkodzone. Powyższe należy wskazać za nieprawidłowość. Posiadacz dowodu osobistego, którego dowód został uszkodzony jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia tego faktu, a do czasu wydania nowego dowodu osobistego winien posługiwać się zaświadczeniem o uszkodzeniu dowodu osobistego (art. 47 ustawy o dowodach osobistych). Uszkodzenie dowodu osobistego zgłasza się na formularzu zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu, do zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego załącza się uszkodzony dowód osobisty (§ 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu).

Powyżej opisane nieprawidłowości stanowiły naruszenie art. 47, 48, 50 ust. 3 pkt 1, ustawy o dowodach osobistych oraz § 10 ust. 1 i 3, § 13 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu. Przyczyną powstałych nieprawidłowości był brak skuteczności w egzekwowaniu wskazanych powyżej przepisów w sytuacji nieuzasadnionego prawnie żądania osoby zgłaszającej uszkodzenie dowodu osobistego. Osobą odpowiedzialną za powyższy stan rzeczy jest pracownik realizujący zadania z zakresu dowodów osobistych.

W ośmiu z dziesięciu sprawach skontrolowane dowody osobiste o statusie utracony lub uszkodzony były unieważnione w Rejestrze Dowodów Osobistych z dniem zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza lub przekazania do organu dowolnej gminy przez osobę trzecią znalezione dowodu osobistego co odpowiada wymogom określonym w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych. W dwóch przypadkach dowód osobisty (uszkodzony) unieważniono z dniem odbioru nowego dowodu osobistego, powyższe spowodowane było sytuacją braku zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego z wykorzystaniem formularza.

W zakresie udostępniania danych osobowych na podstawie ustawy o dowodach osobistych, weryfikacji podlegała dokumentacja dotycząca jednego wniosku o udostępnienie dokumentacji zgromadzonej w kopercie dowodowej (na podstawie art. 75 ustawy o dowodach

osobistych). W skontrolowanym przypadku wniosek rozpatrzono pozytywnie i udostępniono żądane dane. Wniosek pochodził od podmiotu, któremu dane udostępniane są nieodpłatnie. Wnioskodawcą był organ uprawniony do korzystania z udostępniania danych na podstawie art. 72 ust 2 pkt. 1 lit. a ustawy o dowodach osobistych. Udostępnienia dokonała osoba upoważniona, zaś zakres udostępnionych danych był zgodny z żądaniem wnioskodawcy.

Wobec powyższego działalność organu gminy w zakresie kontrolowanych spraw oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonanymi ustaleniami zobowiązuje Pana Burmistrza do zobligowania pracowników wykonujących zadania z zakresu dowodów osobistych do bezwzględnego przestrzegania przepisów ustawy o dowodach osobistych. Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanych wyżej zaleceń w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego pisma.

Kierownik komórki do spraw kontroli:

Marta Wojtaszewska
DYREKTOR WYDZIAŁU SPRAW
OBYWATELSKICH
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/